

ಮುಖಪೃಶ್ಚ

ಕಡಲಾಮೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಗೂಡನ್ನು
ಪಡುವುದಿಂದ ಏಕ್ಕೆ ಸೇ
ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರವಾಸಿ

ಮೇಲೆದ್ದು ಬರುತ್ತವೆ ಹೇಗೆ? ಎಲ್ಲ ಒಟ್ಟಾಗಿಯೇ ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು ಬರಬೇಕೆಂದು ಅವು ಪರಸ್ಪರ ಸ್ವಿಲ್‌ ಕೊಡುತ್ತವೆಂದೂ, ಜಾಸ್ತಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಗೂಡಗಳೇ ಒಮ್ಮಬೇಗ ಹಾಲಿ ಆಗುತ್ತವೆಂದೂ ಕಡಿಮೆ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿರುವ ಗೂಡಗಳಿಂದ ಮರಿಗಳು ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಹೋರಬರುತ್ತವೆಂದೂ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಮೂಲಕ ಪತ್ತೆ ಹಣ್ಣಿದ್ದಾರೆ.

ನಿಮ್ಮೆದ್ದರಿನ ಮರಳ ಗೂಡನಿಂದ ಮೇಲೆದ್ದು ಬಂದ ಪ್ಯಾಕ್ ಪ್ಯಾಕ್ ಮರಿಗಳು ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿಯತ್ತ ಸುತ್ತಲಿನ ಜಾಲಿಗೆ ಬಳಿಯನ್ನು ಭೇದಿಸಲು ಯತ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಅವ್ವರಲ್ಲಿ ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಬಂದು ನೀಲಿ ಟೊನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಲೀಟರ್‌ ಸಮುದ್ರದ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿ ತಂದಿದ್ದರು. ನಾವೆಲ್ಲ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಒಟ್ಟಿ ಯುವಕ ಮಂದಿರೂರಿ ಕಾಲು ರಕ್ಕಣಾ ಬೇಲಿಯ ತಳದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿ, ಬಲೆಯನ್ನು ತುಸು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಮೂರು ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಮರಿಗಳನ್ನು ಹುಪಾರಾಗಿ ಎತ್ತಿ ಟೊನಲ್ಲಿ ಇಳಿಟ್ಟು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಯುವಕ ಒಟ್ಟು ಮರಿಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದೆ. ಅವಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೆಯ್ದು, ಗಂಡೆಪ್ಪು ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವವು ಪರಿಣತಿ ಅವರಲ್ಲಿರಲ್ಲಿ, ಗೂಡನಿಲ್ಲಿ ಸಕೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೆ ಹೆಣ್ಣುಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿತ್ತುವೆ. ಗೂಡನ ಸುತ್ತ ರಕ್ಕಣಾಪರದೆ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಗಂಡುಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿತ್ತುವೆ. ಈಗಿನ ಹವಾಗುಣ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲಿಲೂ ಸಮುದ್ರಿಗಳ ಮರಳು ಜಾಸ್ತಿ ಬಿಸಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಣ್ಣುಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿತ್ತುವೆ ಎಂದು

ಮೊಟ್ಟೆಗೂಡಿನ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಿರುವ ರಮೇಶ್ ತಾಂಡೇಲ

ಮಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಆತಕಪಡತ್ತಿರುವುದು ಈ ಮಗ್ನಾರ್ಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಟೊ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಸದ್ರಿಳ್ಳದ ಚೆಲಿಪಿಲಿ ಎಂಬಂತೆ ಎಲ್ಲ ಮರಿಗಳೂ ಎದೆಬಿಡದೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಬಡಿಯತ್ತಿದ್ದವು. ಜೀವಂತ ಹೂ ಪಕಳಿಗಳಿಂತೆ ಚಡತಪಡಿಸುತ್ತ ಕಪ್ಪು-ಕಂದುಬಣ್ಣಿದ ಆ ಎಳೆಜೆವಾಗಳು ಸಮುದ್ರದ ತರ್ಗಾಗಿ ಹಾಕೊರೆಯತ್ತಿದ್ದವು. ನಿರಲ್ಲಿ ಕೈ ಇಷ್ಟರೆ ಕೈಮೇಲೆಲ್ಲ ಪಟಪಟ ಏರಲು ಯತ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ಕಗ್ಗತ್ತಲ ಬಾನ ತುಂಬ ಬುಕ್ಕಿಗಳು. ಅಪ್ಪಮಿ ಚಂದ್ರ; ಅದರ ಚೊಲೆಗೇ ಪ್ರಾಂತ ಬೆಳಕಿನ ಶುಕ್ರಗ್ರಹ. ನೇರ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಮಂಗಳ.

ಮಂಗಳ ಕಾರ್ಯವೋಂದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿಂತೆ ಯುವಕರ ಇಡೀ ತಂಡ ಆ ನೀಲಿ ಒಟ್ಟಿನ್ನು ಹೊತ್ತು ನೂರು ಮೀಟರ್‌ ಆಚಿನ ಕಡಲಂಚಿಗೆ ಬಂತು. ಗಾಳಿ ಜೋರಾಗಿತ್ತು. ಕಡಲ ಮೊರೆತೆ ಗಡಬೆಳ್ಳವಂತಿತ್ತು. ಟೊನಲ್ಲಿದ್ದ 82 ಮರಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವಂತೆ ನನಗೇ ಸೂಚನೆ ಬಂತು. “ಯಾರೇ, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಬೆಯ ಯಾರೂ ಬರೋಲ್ಲವಾ?” ಕೇಳಿದೆ. “ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ ಆಫೀಸರ್ ಯಾರೂ ಬರೋಲಿಲ್ಲ; ಕಾವಲು ದ್ವಾರೆ ಮಾಡೋಕೆ ನಮ್ಮೊರಿನದೇ ಒಟ್ಟಿನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ” ಎನ್ನತ್ತೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬಾತ್ತ “ಒ ಯಾರ್ಥವಂತೆ ಬಾರೋ ಇಲ್ಲಿ” ಎಂದು ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಮುಖ ತಿರುಗಿಸಿ ಕಾಗಿದೆ.

ಹುಣಾರಾಗಿ ಹೆಚ್ಚೆ ಇಡಿ, ತುಳಿದಿರಿ...

ನಿರಂತರವಾಗಿ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿಯತ್ತ ತಕಪಕ ತವಕಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆಮೆ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಈಗ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸಮಯ. ತೀರಾ ಹೆಚ್ಚೆ ಹೊತ್ತು ಅವಗಳನ್ನು ತೊಂಬಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿ ಇಡಬಾರದು. ಇಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲೇ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿಯತ್ತ ಸುಸ್ತಾಗಿ, ಆಮೇಲೆ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಈಜುವ ತಾತ್ಕಾಸ್ಯೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೇ ತುಸು ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಎಂಬಂತೆ ಬೆಗಾಸೆಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ಎತ್ತಿ ಅವನ್ನು ಒಳ್ಳೆ ಮರಳಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು, ಸಮುದ್ರದ ಕಡೆ ಎಲ್ಲವೂ ನುಗ್ಗೆತೋಡಿದವು. ದೊಡ್ಡ ತೆರೆಯೋದು ಬಂದಿದ್ದೇ ತಡ, ಮರಿಗಳು ಸಮುದ್ರ ಸೇರುವ ಆ